

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Գրքակազմ

ՃԵՅԷՆՆԷՄ

«Օրասա անլեիկն գուրսու եօլմեզ
վե արեի սեօլիւմեզ»: Մարկ. 9. 44:

Մ Ի Ի Է " Լ Լ Ի Յ Ի
ՎԵՐ. Խ. Ի. ՊՕՍԹԱՆՃՕՂԼՈՒ
Սեյյար Միւսկեշիւ

Տ Է Ր Ի Ս Ա Վ Ա Տ Է Թ
Օ. ԱՐՋՈՒՄԱՆ. ՄԱԹՊԱՎԱՍՏ
1913

2004

ՃԷՅԷՆՆԵՄ

«Օրասա անդրին գուրսու հօլմեզ
վե արեի սեօյունեզ»: Մարկ. 9. 44:

ՄԻՒԷ՝ԼԼԻՅԻ

ՎԵՐ. Խ. Ի. ՊՕՍԹԱՆՃՕՂԼՈՒ

Սեյյար Միւսիշի

Տ Է Ր Ի Ս Ա ' Ա Տ Է Ք

Օ. ԱՐՉՈՒՄԱՆ ՄԱԹՊԱՄԱՐ

1913

26-43

20 ւել

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Օ. ԱՐԶՈՒՄԱՆ
№ 204

874
40

ՃԵՅԵՆՆԵՄ

Պէօյիւք պիր չէհրտէ պիր թիւճճար կիճէլէ-
յին ըիւյասընտա քէնտի մաղազասընըն գարչըսըն-
տա սերայ գափուսը կիպի պէօյիւք վէ մէթին
պիր գափու կէօրիւր: Մաղազասընըն գարչըսընտա
պէօյլէ պիր գափունըն պուլունմատըղը սէպէպտէն
թէ՛ աճիւպլէ անա եագլաչըր: Անա տօգանտըղը
սանիյէտէ գափու աչըլըր վէ քէնտիսի իչէրի կիր-
տիյի սանիյէտէ գափու գափանըր: Թիւճճար կէօ-
րիւր քի պէօյիւք սալօն կիպի օլան մէյտանլըղըն
պիր թարաֆընտաքի օտալարտան սարը պէնիզլի,
էօլիւ չէհրէլի վէ ղայէթ մահզուն պագըլը պիր
թագըմ քիմսէլէր չըգըպ, թիւճճարա ճնիչիւն
պուրայա կէլտին» տէրճէսինէ եան եան պագա-
րագ վէ էլլէրինի էօվէլէյերէք մէյտանլըղըն տիկէր
թարաֆընտա օլան օտալարա կիրիյօրլար: Զէվալը
թիւճճար տէրհալ թիթրէյերէք կիրտիյի գափույա
տօղրու տէօնէր: Գափունըն եանընտա իրի պօյլու
վէ սերթ չէհրէլի պիր քիմսէ թիւճճարըն գափու-
յու աչմագտա օլան էլլէրինի թուլթարագ «տուր»
տէր: Թիւճճար թիթրէյերէք տէր, «Աման էֆէն-
տիմ, պու գափուտան կիրտիմ վէ տըչարը չըգ-
մագ իսթէրիմ»: Գափունը «Պու գափուտան իչէրի
կիրիւր, լաքին տըչարը չըգըլամագ» տէր: Պու

սէօղ իւզէրինէ թիւճճար էօլիւ կիպի սարարըպ տիլսիզ գալըր : Գափուճը իսէ անա մէրհամէթ էտիպ , « իշթէ գափույը աչըյօրըմ , կիթ , ֆագաթ սանա սէքիզ կիւն միւսաատէ էտէրիմ » տէյերէք թիւճճարը տըշարը չըգարըր : Մէրգուճ տէրհալ ույանարագ քէնտինի եաթաղընտա պուլուր : էրթէսի կիւն պու ըիւյայը քէնտի քիլիսասընըն վա՛ իզինէ նազլ էտէր : Վա՛ իզ տինտար վէ բուհանի պիր քիմսէ օլտուղը իչիւն , մէսէլէյի անլայարագ , թիւճճարա պու ըիւյանըն Ալլահ թարաֆընտան քէնտինի թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէք իւզրէ պիր զիյարէթ իտիյինի վէ էյեր կիւնահլարընտան թէվպէ էտիպ խէլաս պուլմազ իսէ պէլքի սէքիզ կիւն սօնրա էօլիւպ ճէհէննէմէ կիտէճէյինի սէօյլէր : Թիւճճար իսէ « Պէն էօյլէ շէյլէրտէն թէ՛ » սիրլէնմէմ , գօրգուտան տօլայը թէվպէ էթմէմ , օ անճագ պիր ըիւյա իտի » տէյերէք վա՛ իզին եանընտան այրըլըր :

Մէգքիւր ըիւյայը կէօրտիւքտէն սէքիզ կիւն սօնրա պիր շափաթ սապահլայըն աթընա պինէրէք քէնտի մաղաղասընա կիտէր : Կէօլլէրինի գալտըրըր պագար քի մաղաղասընըն գարըրտա ըիւյասընտա կէօրտիւյիւ օլ պէօյիւք գափու եօգտըր : Գէյֆլէնէրէք էօյլէն թա՛ամընը շէրապ իլէ ալտըրգտան սօնրա , ագչամ իւզէրի աթընա պինիպ խանէսինէ կէլիր իքէն եօլտա աթտան տիւչէր վէ էօլիւր : Ա՛հ նէ տէհէթլի հալ , ըիւյատա

սէօյլէնտիյի իւզրէ սէքիզ կիւն միւսաատէ էտիլտի վէ սէքիզինճի կիւնտէ էօլտա : Էյ վահ ճէհէննէմէ կիթտի :

Էյ պու իպարէլէրի օգույան տօսթում , Ալլահ սէնին իչիւն տախի պիր միւտտէթ միւսաատէ էտիյօր , իմտի թէվպէ էյլէ , օլմայաքի էօլիւմ իւզէրինէ ափանսըզ կէլէրէք սէնի ճէհէննէմէ կէօթիւրէ : Ատէմին քէնտի թէհիլքէսինստէն խապէրտար օլուպ սագընմասը էն պէօյիւք հիքմէթ տիր : Իմտի ույան :

Լաքին թապի՛ ի սուրէթտէ ֆիրրէ չու սու՛ ալ կէլիյօր , « ճէհէննէմ վա՞ր մը տրր » : Ճէհէննէմին վարըղը իքի իսպաթլար իլէ թէ՛ քիտ էտիլիր : Էվվէլա , ինսանըն վիճտանը անա շէհատէթ էտէր : Նի՞չիւն կիւնահ էտէն ատէմին զամիրի միւզթարիպ տիր : Նի՞չիւն 'էօմրիւնիւ հէր կիւն զէվգ ու սէֆա իլէ կէչիրէն քիմսէ սաատէթսիզ վէ միւքէտտէր օլույօր : Նի՞չիւն ատէմ քէնտի գապահաթը հատթա հիչ պիր քիմսէնին կէօրմէտիյի վէ պիլմէտիյի կիւնահը իչիւն քէնտի տէրունինտէ ըահաթսըղըգ հիսս էտիյօր : Գաթիլին քէնտի հայաթընը հիչ պիր քիմսէյէ հատթա տօսթունա պիլէ ինանամայան գօրգագ վէ շիւպհէլի հալի վէ մէյիսըրըն քէնտի հայաթընը տա՛ իմա շամուրլարա սէրէն իչքիլէ էսիր 'էօմրիւ , նէ՞յի իսպաթ էտէրլէր : Էվվէթ , կիւնահքեարըն ըահաթսըզ վիճտանը , միւզթարիպ գալպի , թաղիր էտէն զամիրի ճէհէննէ-

մին վարըղընը իսպաթ էտէր : Էյ պու իպարէլէրի օգույան տօսթում, էյէր ճէհէննէմ եօգ իսէ նի՞ չիւն կիւնահընտան վէ իրթիքեապ էթտիլին աւ- չագըղարտան տօլայը տէրուներնտէ ազապ տու- յույօրսըն : Պու խայալ տէյիլ տիր : Էն ազըլլը վէ էն ճահիլ, էն զէնկին վէ էն ֆագիր, էն պէօ- յիւք վէ էն քիւչիւք քիմսէլէր քէնտի կիւնահա- ըրնտան տօլայը իզթիրապ հիս էտէրլէր : Սէն օլ վիճտան ազապընը տիւնեավի քէյֆլէր վէ զէվգ ու սէֆալար իլէ սիւքիւթ էթտիրմէյէ չարչ- սան տախի էտէմէյէճէքսին, զիրա արատա պիր վիճտանընը թահրէք էտէրէք սէնի միւզթարիպ է- տէճէքլէր տիր : Իչթէ Ալլահ հէր ատէմին վիճ- տանը իլէ կէօսթերիյօր քի կիւնահըքարլար շիմտի հիս էթտիքլէրի վիճտան ազապը վէ ըահաթսըղ- ըղը ճինսինտէն ճէհէննէմ թապիր օլունան օլ տէհչէթլի մահալտէ էպէտէն չէքէճէքլէր տիր :

Իքինճի իսպաթ Գիթապը Մուգատտէսին շէհատէթի տիր : Գիթապը Մուգատտէս խապէր վէրիյօր քի կիւնահըքարըն կիտէճէյի մահալ ճէ- հէննէմ տիր : Եիւզլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու պիր չօգ տինսիզլէրին հիւճիւմլէրինտէն տէվրիլմէմիչ օլան պու Գիթապ ՚իլան էտիյօր քի թէվպէ էթ- մէմիչ վէ խէլաս պուլմամըչ հէր կիւնահըքար ճէ- հէննէմէ կիտէճէք տիր : Էյ ատէմ սէն պու Գի- թապա ինանսան եա ինանմասան Անըն խապէրի ասահիս տիր : Պիր ազ սօնրա կէօղլէրինի ճէհէննէմ-

տէ աչտըղընտա պու Գիթապըն տէտիլինի թաս- տըգ էտէճէքսին, ֆագաթ օրատան չըգմագ սէ- նին իչիւն միւմքիւնսիզ օլաճագ տրը :

Ալլահ հիչ պիր կիւնահըքարըն կիւնահընտա էօլմէսինտէն խօշլանմայրպ թէվպէ էթմէսինտէն խօշլանտըղը իչիւն հէր չարէյի իսթիմալ էտէրէք կիւնահըքարլարը պու տէհչէթլի հէլաք մահալըն- տան գուրթարմագ իսթէյօր : Շու աթիտէքի վա- գա՛ա պունը իսպաթ էտէր :

Ինկիլթէրրանըն Կլասիօ շէհրինտէ 'աղալարը զայէթ միւ'թէպէր վէ զէնկին օլան պիր կէնճլէր գլիւպիւ վար իտի : Մղալարը կիւնահտա օլ գա- տար իլէրի կիթմիչլէր իտի քի գլիւպիւն իսմինի «Ճէհէննէմ Գլիւպիւ» գօտուլար : «Գլիւպիւն հա- յաթը» իսմինի ալմըչ օլան եիրմի պէչ եաչընտա Պօյլ իսմինտէ զայէթ կիւզէլ սիմալը, զայէթ զէն- կին, լաքին կիւնահա սօն տէրէճէ տալմըչ վէ ճէ- հէննէմ հագգընտա կիւլէրէք, զէվգլէնէրէք սէօյ- լէյէն պիր կէնճ, պիր կիճէ գլիւպիւն սէնէտէ պիր տէֆա օլան թէճէմմիւ'իւնտէն այրըլպ աթընա պինէրէք քէնտի խանէսինէ տէօնէր : Օլ կիճէ բիւ- յասընտա հալա աթընա պինմիչ օլարագ սիւրիւ- յօր կէօրիւր : Չիմէնլի պիր թէվիէնին եանընտա , ուզուն պօյլու վէ թանըմատըղը պիր ատէմ, ա- թընըն կէմինտէն թութար վէ էմր էտէրճէսինէ «Պէնիմ իլէ կիտէճէքսին» տէր : Պօյլ, «սէն քիմ սին» տէյու եիւքսէք սէպլէ պաղըրարագ վէ իւ-

զէրինէ զայն թ ֆէնա քիւֆրէր իլէ հայգըրարագ
 աթըն կէմինի ատէմին էլինտէն գուրթարմագ ի-
 չիւն չապալամաղա պաչար : Ատէմ իսէ ճէվապէն
 «քիմ իտիյիմի պիր ազ սօնրա անլարսըն» տէր :
 Պօյլ պու ճէվապատան թիթրէյերէք պիւթիւն գուվ-
 վէթ իլէ սիւրէր : Բիւզկեար կիպի չափուգ գօշան
 աթ պիր գաչ թագիգէ սօնրա տուրտուղընտա
 Պօյլ պագար քի մէզքիւր ատէմ հալա աթըն էօ-
 նիւնտէ կէմի թութմուչ օլարագ տուրմագտա
 տըր : Կէնճ աթընը պիր տէֆա տահա զայն թ սիւ-
 րաթ իլէ գօշտուրաուղունտա , աթ գաչար քէն-
 տիսի իսէ եերէ տիւչէր : Փագաթ տէհչէթի ճի-
 հէթի շու տըր քի զայն թ տէրին պիր իւմմանա
 տօղրու տիւչմէքտէ պուլունըր : Տիւչէր , տիւչէր ,
 տէվամի սուրէթտէ տիւչէր վէ կիթտիքճէ խըզ
 քէսպ էտէրէք իւմմանա տօղրու էնէր : Պիր տէ
 պագար քի աթընըն կէմինտէն թութան օլ իրի
 ատէմ թամ քէնտի եանընտա պերապէրինճէ իւմ-
 մանա էնմէքտէ տիր : Սօն տէրէճէ գօրգու իլէ
 ատէմէ սօրար , «նէ՞րէյէ , պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւ-
 րիւյօրսըն , նէ՞րէտէ իմ , նէ՞րէյէ կիտիյօրմ» : Ա-
 տէմ զայն թ սէրթ սէս իլէ «ճէհէննէմէ» տէյու
 ճէվապ վէրիր : Օլ գարանլըգ իւմմանա տօղրու ա-
 չաղը , աչաղը , էնկինէ , էնկինէ էնէրէր : Էնճամ
 տէրինտէն պիր ուֆագ ըջգ կէօրիւնիւր , պիր
 ազ սօնրա գըրմըզը ալէվլէր փարլամաղա պաչար :
 Կէնճ տինլէր քի գուլաղընա աղլայըչ , ահ ու էնին

վէ եիւքսէք սէսլէ պաղըրըչ սէսլէրի կէլիյօր : Տէր
 հալ զայն թ պէօյիւք գափուլը իրի վէ ճէսիմ պիր
 պինանըն էօնիննէ կէլիրլէր : Պիր տէ քէնտինի օլ
 տէհչէթի մահալտէ պուլուր : Ահ նէ մէնզարէլէր :
 Պինլէրճէ էհալի իւմիտսիզ թարգտա տիւչէրինի
 գըճըրտաթմագտա , տօղտուգլարը կիւնէ լա'նէթ
 էթմէքտէ վէ զէմինտէ իքէն մալիք օլտուգլարը
 թէվպէ վէ խէլաս ֆուրսաթլարընը զայպ էթտիք-
 լէրի իլիւն ազապ վէ վէլիմանիյէթ իլինտէ տիրլէր :
 Պիր տէ պագար քի քէնտինի օրայա կէթիր-
 միչ օլան ատէմ զայպ օլմուչ տըր : Տէրհալ օրա-
 յը տախի քէյֆ վէ մէսէրրէթ մահալը էթմէք ար-
 գուսը իլէ տա'իմա գօշան վէ ասլա բահաթլան-
 մայան էվվէճէ պիլտիյի պիր գատընա խիթապէն
 «տուր , պիր ազ բահաթլան վէ ճէհէննէմին քէյ-
 ֆինտէն պանա խապէր վէր» տէր : Պինլէրճէ ա-
 տէմլէր պիրլիքտէ ճէհէննէմին օլ պէօյիւք գուպ-
 պէսինի ինլտէն սէսլէր իլէ «ճէհէննէմտէ բա-
 հաթլըգ եօզ տըր» տէյու պաղըրըրլար : Կէնճ պա-
 գար քի հէր քէս մահզուն տըր , ճիւմլէսի բահաթ-
 սըղ տըր , ֆիղան վէ կէօզ եաչլարընըն հիսապը
 եօզ : Կէօղլէրինի գափամագ իսթէր , ֆագաթ
 միւմքինսիզ : Բէնտինի եերէ , ճէհէննէմին տէօլէ-
 մէսինէ եիւզիւն գույու աթար , ֆագաթ տէօլէմէ
 անը գապուլ էթմէյերէք կէրի աթար : Կէօրիւր
 քի հէր թարաֆտա տա'իմա թէպտիլ օլան , լա-
 քին եինէ թէքրար էտիլէն ազապլար , աղըրլար ,

կէօղ եաշլարը վէ ֆիղանլար: Բէնտի զէվգլէնտիլե
ճէհէննէմ պուրասը խտիլինի անլար:

Ափանսըղ քէնտինի օրայա կէթիրէն ատէմի
թէքրար եանընտա կէօրէրէք եիւքսէք սէսլէ պա-
ղըրը: «Պէնի կէօթիւր, պէնի պուրատան չըգար,
իսմինէ չօգ տէֆա՝ քիւֆը էթտիլիմ տիրի Ալլա-
հըն իսմի իլէ սանա եէմին վէրիբիմ, պէնի պու-
րատան չըգար»: Ատէմ իսէ ճէվապէն, «Անըն իս-
մինի հալա զիբը մի՞ էտէրսին, իմտի կիթ, պիւր
սէննէ պիւր կիւն սօնրա քեֆրար կէօրիւշիւրիւզ»
տէր:

Պօյլ ույանըր վէ քէնտինի ըիւյանըն տէհչէ-
թինտէն եաթագտա խասթա պուլուր: Յագաթ
պիւր սէննէ պիւր կիւն իպարէսի գալպինտէ ա-
թէշտէն եազըլար իլէ կիպի եազըլմըլ օլտուղըն-
տան արթըգ քեամիլէն վէ էպէտէն գլիւպտէն
վազ կէշմէք վէ էրթէսի սէննէքի սէննէվի թէճէմ-
միւտէ պուլունմամագ իւզըն գաթիլէն գարար
էտէր:

Եաթաղընտա պիր գաշ կիւն խասթա օլտուղը
հալտէ պիր կիւն Բիթապը Մուգատտէսի մէշգ
էտէր իքէն զիյարէթ իչիւն տօսթլարը գափուտան
իչերի կիրտիքլէրինտէ ութանարագ Բիթապը
Մուգատտէսի սագլար: Էյ վահ, իլթէ Պօյլըն էն
պէօյիւք խաթասը: Տօսթլարը Պօյլըն Բիթապը
Մուգատտէս մէշգ էթտիլինի վէ եէնի գարար-
լարընը անլատըղլարընտա խասթաղընտան շիֆա

պուլտուգտան սօնրա թէքրար գլիւպէ կէօթիւր-
մէք իւզըն չօգ չալըշըրլար: Ալլարճա չալըշարագ
մուվաֆֆագ օլամաղլար իսէտէ էնճամ էրթէսի
սէննէ սէննէվի թէճէմմիւլէ կէթիրմէյէ մուվաֆֆագ
օլուրլար: Օլ սէննէ իսէ սէննէվի մէհիս, Պօյլըն օլ
տէհչէթլի ըիւյասընտան պիւր սէննէ պիւր կիւն
սօնրա էտիլիւր: Թէճէմմիւլէն ը՛հ իսի պու սէննէքի
թէճէմմիւլէն կէչէն սէննէքինտէն պիւր սէննէ պիւր
կիւն սօնրա օլտուղընը գլիւպ ազալարընա իլան է-
տիննէ, Պօյլ աթիթրէմէյէ վէ տէհչէթէ կիրիֆթար
օլմաղա պաշլար: Յագաթ իչքի վէ քէյֆ քէնտինի
էօյլէ հալէ կէթիրիբ քի էվիլէլքինտէն տահա ֆէնա
թարղտա զէվգ վէ կիւլիւշլէրէ տէվամ էտէր: Օլ
կիճէ թէճէմմիւլէ խիթամ պուլտուգտան սօնրա
խանէսինէ կիթմէք իւզըն աթընա պինէր, ֆագաթ
սապահըլըն Պօյլըն էօլիւսիւնիւ եօլ քէնարընտա
վէ աթը տախի եանընտա պուլուրլար: Պօյլ նէ-
րէյէ կիթտի, ա՛հ ճէհէննէմէ:

Ա՛հ նէ տէհչէթլի մէնղարէ: Ալլահ քէնտինի
պու տէհչէթլի մահալտէն խէլաս էթմէք իչիւն
պու գատար չարէլըր իսթիմալ էթմիլ իքէն տին-
լէմէյէն սէֆիլ կէնն: Էյ պու ըէսալէյի օգույան
տօսթուլմ, Ալլահ սէնի տախի ույանտըրմագ իս-
թէր: Կիւնահըլարընտան տէօն, փէչիման օլ, թէվ-
պէ էյլէ, նի՛չիւն ճէհէննէմէ կիտէսին:

Ճէհէննէմ նա՛սըլ պիր մահալ տըր:

1. Եէքտիկէրէ եարտըմ էտէմէմէք մահալը

տոր: Զօգ քիմսէլէր զանն էտէրլէր քի ճէհէննէմտէ քէնտի գաֆալարընա մութապըգ քիմսէլէր պուլաճագլար վէ օրատա տախի քէյֆ էտէրլէր: Էյ գէվալլը ատէմ, օրատա եէքտիկէրէ եարտըմ էթմէք, թէսէլլի վէրմէք միւմքինսիզ տիր: Օրատա հէր քէս քէնտի ազապընը եալընըզ չէքէճէք տիր: Ճէհէննէմտէ հալընը սօրան, սանա լազըմ օլան եարտըմը էտէն վէ տէրտինէ օրթագ օլան պիր քիմսէ պուլամայաճագսըն, զիրա օրատա հէր ֆէրտ սօն տէրէճէ ազապ վէ իզթիրապ իչինտէ պուլունաճագ տըր:

Եարտըմսըզ վէ թէսէլլիսիզ օլմագ գատար 'ազիմ պիր տէրտ վա'ր մը տըր: Պու տիւնեատա քիմ մօսթսըզ տըր: Պէօյլէ պիր քիմսէ պուլմագ միւմքինսիզ տիր, զիրա պիր քիմսէ իչինն էն պէօյիւք ազապ մօսթսըզ, իշթիրագսըզ, եարտըմսըզ գալմագ տըր: Պէօյլէ պիր քիմսէ քէնտինի գաթլ էտէր, նասըլ քի քէնտիլէրինի գաթլ էտէնլէր նիչէ տէֆա' պու սէպէպտէն էթմիչլէր տիր: Իմտի խայալ էյլէ քի ճէհէննէմ մօսթսըզըզ, եարտըմսըզըզ, իշթիրագսըզըզ, թէսէլլիսիզիք մահալը տըր: Օրատա եալընըզ աղայաճագսըն, ֆիղան ու ֆէրեատլարը եալընըզ գօփարաճագսըն, ճէհէննէմին էօլմէզ գուրտունա վէ սէօյիւնմէզ աթէչինէ եալընըզ թէհամմիւլ էտէճէքսին, պաղընը եագըչթ թութուշտուրան փէչիմանիլէթ ազապլարընը եալընըզ թաղյաճագսըն, կէչմիշտէ էթտիլին կիւնահ մէնզարէլէրինէ եալընըզ սէյր էտէճէքսին: Էյ վա'հ

էպէտի վէ թէհամմիւլ օլունմայան ազապլար իչինտէ եալընըզ գալմագ—իչթէ ճէհէննէմ պուտըր:

Եէքտիկէրէ եարտըմ վէ թէսէլլի էթմէրլիլ պէրթարաֆ էյլէ, հատթա եէքտիկէրէ տիւշմէնլիք օլաճագ տըր: Էն տէհչէթլի պուղղ ու 'ատավէթ մահալը ճէհէննէմ տիր: Խայալ էյլէ քի էն ֆէնա, էն ալչագ վէ էն կիւնահքեար ատէմլէր օրատա օլաճագլար տըր: Գաթիլլէր, խրրսըզլար, զինաքեարլար, գումարպազլար, հագգսըզլար, խայինլէր, հիլէքեար եալանըլար, քիւֆրպազլար, սերխօշ վէ պէքրիլէր, գըսգանըլար, զավըճըլար վէ ճիւմլէ կիւնահքեարլար ճէհէննէմին սալօնլարընը, պէօյիւք մէյտանըզլարընը վէ ալէվի տէօյլմէլէրինի տօլտուրաճագլար տըր: Պու տիւնեատա եէքտիկէրէ պուղղ էթմէլի ատէթ էթմիշ օլան պէօյլէսի քիմսէլէր, չէքտիլլէրի ազապ ու իզթիրապտան թահրիք օլունարագ, նէ գատար տահա զիյատէ եէքտիկէրլէրինէ պուղղ էտէճէքլէր: Ահ էն 'ազիմ տիւշմէնլիք մահալը—ճէհէննէմ պուտըր:

Կիւնահլարընտան խելաս պուլմամըշ նագիք վէ թէրպիլէլի կէնըլէր վէ գատընլար պու տէհչէթլի ազապլար իչինտէ, շու կիրուհըն, շու պուղղ ու 'ատավէթ գալապալըղընըն իչինտէ նէ' եափաճագլար: Ույան էյ սէֆիլ ֆէրտ, ույան վէ թէվպէ էյլէ:

Նէ տէհչէթլի տիր քի ճէհէննէմտէ ալըշմագ Եօգ տըր: Էյէր ալըշմագ օլուր իսէ ազապ վէ իլ-

Թիրապ խաֆիֆլէնիր, հիս օլունմաղ: Փագաթ ճէ-
հէննէմ էօյլէ Թէրթիպ օլունմուշ տըր քի անըն
իշկէնճէսինէ արըյմագ միւմքինսիզ օլաճագ տըր:
2. Ճէհէննէմ, տէրխաթըր էթմէք վէ սօն
տէրէճէ փէշիման օլմագ մահայը տըր: Օրատա
պու 'էօմրտէ իքէն էտիլէն էն կիզը խապասաթ
վէ կիւնահլար կէօզ էօնիւնտէ օլաճագ: Ղայպ օ-
լան ֆուրսաթլար հէր ֆէրտի 'ազիմ փէշիմանիյէթ
կէօզ եաշլարը իլէ ֆիղան էթտիրէճէք: Հալը
հազըրտա թէվպէ ֆուրսաթը վար իքէն, Բապպ
Յիսուս Գէնտինէ հէր կէլէնի գապուլ էտիպ կիւ-
նահլարընտան խէլաս էթմէք իսթէր իքէն, էյ
տօսթում, էյեր սէն թէվպէ էթմէզ վէ Բապպ
Յիսուսը գալպինէ գապուլ էթմէզ իսէն, ճէհէն-
նէմտէ սօն տէրէճէ փէշիմանիյէթ կէօզ եաշլարըն
սէնի օրատան խէլաս էտէմէյէճէքլէր տիր:

Ամէրիգանըն պէօյիք պիր ըրմաղընըն քէօփ-
րիւսիւ իւզէրինտէն Թրէյն գաթարլարը կէչէր
իտի: Փագաթ ըրմաղըն իւզէրինտէ վափօրլար
տախի իշէտիյի իշիւն քէօփրիւ էօյլէ սուրէթտէ
եափըմըշ իտիքի իճապ էթտիյի զէմանտէ պիր
գըսմը գափու կիպի աշըրը վէ վափօրլար սու-
հուլէթլէ կէչէրլէր իտի: Պու գափույու Թրէյն
գաթարլարընըն կէչմէսի իշիւն գափամագ իւզրէ
վէ վափօրլարըն կէչմէսի իշիւն աշմագ իւզրէ պիր
պէքճի թային էտիլմիշ իտի: Պիր կիւն Թրէյնի
մախսուս կէչէճէյի սէպէպտէն գափույը գափա-
մագ վէ աշմագ իւզրէ պէքճիյէ խուսուսի թէն-
պիհ կէլիր: Պիր ազ սօնրա պիր գաշ վափօր կէ-

լէրէք գափույը աշմասը իշիւն պէքճիյէ ըիճա է-
տէրլէր, պէքճի չօգ ըիճալարը տինլէմէյերէք
Թրէյնին կէչմէսի իշիւն գափույը գափալը հըֆզ
էտէր իսէտէ, վափօր գափթանլարընտան պէքճի-
նին պիր տօսթու, քէնտի ըիճալարը իլէ քէօփրիւ-
նին գափուսընը աշտըրըր: Պէքճի գափույը աշըպ
վափօրլար կէչէր իքէն, Թրէյնին սէսի իշիտիլիր:
Պէքճի տէրհալ գափույը գափամագ իւզրէ չալը-
շըր իսէտէ մուվաֆֆագ օլամաղ: Եիւզլէրճէ ա-
տէմլէր իլէ օլ ուզուն շիմէնտիֆէր գաթարլարընըն
սույա տէօքիւլտիյիւնիւ կէօրտիյիւնտէ վէ ա-
տէմլէրին տէհչէթլի պաղըրըշլարընը իշիթտիյինտէ
«Ահ քեաշքի իթա'աթ էտէ իտիմ» տէյերէք ագ-
լընը զայպ էտէր վէ պիւթիւն 'էօմրիւնիւ էօլիւմ
սաաթընա գատար թիմարխանէնին սալօնընտա
կէզէրէք վէ «Ահ քեաշքի իթա'աթ էտէ իտիմ»
տէյերէք կէչիրիր: էյ պու իպարէլէրի օգույան
տօսթում, սէն տախի պու 'էօմրտէ իքէն Բապպ
Յիսուսա կէլէրէք թէվպէ վէ կիւնահլար ալֆընա
մալիք օլմագ իսէն, ճէհէննէմին պէօյիք սալօ-
նունտա, պաղըրընը եըրթարագ փէշիմանիյէթ կէօզ
եաշլարը իլէ «Ահ քեաշքի թէվպէ էտէ իտիմ,
քեաշքի խէլաս պուլա իտիմ» տէյու ֆէրեատլար
էտէճէքսին, ֆագաթ չարէ պուլունմայաճագ տըր:

3. Ճէհէննէմ իւմիտսիզիք մահայը տըր:
Կիւնլէրի տիւքէնմէյէն վէ սէնէլէրի ասլա խիթամա
կէլմէյէն օլ էպէտի թիմարխանէտէն գուրթուլմագ
միւմքինսիզ օլաճագ տըր: Նէ գատար ֆէրեատ-
լար էյլէսէն, նէ գատար կէօզ եաշլարը տէօքսէն,
նէ գատար քեաշքիլէր պաղըրսան, ֆայտէսիզ

օլաճագ տրր, օրատան չըգմագ իւմիտի օլմայա-
 ճագ տրր : Ազապընը ազալտաճագ հիչ պիր շարէ
 տէրտինի խաֆիֆլէտէճէք հիչ պիր իւմիտ քէօշէսի
 պուլունմայաճագ տրր : Պին սէնէ, միլիոն սէնէ
 սօնսըզ միլիօնլարճա սէնէլէր կէչէճէք լաքին ճէ-
 հէննէմտէն գուրթուլմագ միւմքինսիզ օլաճագ :
 Իշթէ Գիթապը Մուգատտէսին թա'րիֆ էթտիլի
 ճէհէննէմ պու տրր :

Ա՛հ էպետի ազապ, գուրտու էօլմէյէն վէ ա-
 թէչի սէօյիւնմէյէն մահալ : Ա՛հ քեաշքի առէմլէր
 պիր տէֆա՛ պու տէհէթլի չուգուր հազգընտա
 աիւչիւնսէլէր, օլ զէման կէլէճէք օլան պու հէլաք-
 տան սագընրլար : Է՛յ տօսթում, ույան, չու ա-
 լէմին փէրտէսինի երրթարագ պիր աղ օլ էպետի
 մահպէսիսանէյի սէյր էյլէ : Վազ կէչ չու զէմանի
 վէ զէմինի զէվգ ու սէֆալարտան : Պրագ սէնի
 հէլաքա էնտիրէճէք օլան կիւնահլարընը : Թէրք
 էյլէ մաղուր վէ ինատ գալպինի : Կիւնահլարըն-
 տան իգրահ էտէրէք վազ կէչէր իսէն, Բապպ
 Յիսուսա կէլիպ ալֆլըզ տիլէյերէք պունտան սօն-
 րաքի 'էօմրիւնիւ Անա թէսլիմ էտէր իսէն Օ սէնի
 ճիւմլէ կիւնահլարընտան փաքլէյերէք ճէհէննէմ
 ազապընտան գուրթարաճագ վէ տէրունինէ մէ-
 սէրրէթ վէ թէ՛ մինաթ գօյաճագ տրր : Լաքին
 էյէր տինլէմէզ իսէն, էյէր Բապպ Յիսուսըն սէնի
 խէլաս էլլէմէք իւզրէ օլան ըիճալարընը ըէտ էյլէր
 իսէն, սէնին իչիւն գուրպան օլմուշ Մուգատտէս
 Գուգույը թէփէլէյերէք ճէհէննէմէ կիտէճէքսին :
 Է՛յ վահ օրատան գուրթուլմագ իսէ միւմքինսիզ
 օլաճագ տրր : Ձիրա ճէհէննէմին գուրտու էօլմէզ
 վէ աթէչի սէօյիւնմէզ

10

ՎԵՐ. Խ. Ի. ՊՕՍԹԱՆՃՕՂԼՈՒ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ

ՏԻԿԷՐ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ԻՔԻՆՃԻ ԶՈՒՀՈՒՐԸ

423 սահիփե, պեզ գապը 9 դշ.

ՇԻՖԱ ՊԻԼ ԻՄԱՆ

292 սահիփե, պեզ գապը 6 դշ.

ԲՈՒՀ ԻԻԼ ԳՈՒՏՍ

412 սահիփե, ֆաղրս գապը 6 դշ.

ԽԱԶ 'ԷՕՄՐԻԻ

192 սահիփե, ֆաղրս գապը 3 դշ.

ՃԷՆԷՆԷՄ

16 սահիփե, ֆաղրս գապը 10 փարս

10 ՓԱՐՍ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0545171

